

Проект на Постановление на Министерски съвет за приемане на Наредба за условията и реда за разработване и утвърждаване на териториални планове за управление на защитени зони

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 23.01.2025 г. - 24.02.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #10855-K

Област на политика: Архив - Околна среда

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на околната среда и водите

Тип носител: Национално

С проекта на ПМС ще се приеме нова Наредба за условията и реда за разработване и утвърждаване на териториални планове за управление на защитени зони, която ще замени действащата до момента Наредба за условията и реда за разработване и утвърждаване на планове за управление на защитени зони, приета с Постановление № 349 на Министерския съвет от 30.12.2008 г. (ДВ, бр. 7 от 2009 г.), която се отменя. С проекта на нова наредба подзаконовата нормативна уредба ще се приведе в съответствие с приетите в края на октомври 2023 г. изменения и допълнения на Закона за биологичното разнообразие, свързани с определените в него органи за управление на мрежата Натура 2000 и изпълнение на Реформа 1 (C5.R1): „Създаване на структура за управление на мрежата Натура 2000“ към Националния план за възстановяване и устойчивост. Плановете за управление ще се разработват на база специфичните и подробни цели на опазване на защитените зони и ще определят необходимите мерки за постигането им, насочени съответно към съхраняване или възстановяване на типовете природни местообитания и видовете, предмет на опазване в защитените зони, при отчитане на икономическите, социалните и културните изисквания, както и регионалните и местните особености. Целите на разработения нормативен акт са постигане на по-ефективно управление на Европейската екологична мрежа Натура 2000 в България, включване на всички заинтересовани страни в процеса, както и подобряването на условията за опазване на биологичното разнообразие. С проекта на ПМС ще се измени и чл. 12 ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на

опазване на защитените зони, приета с Постановление № 201 на Министерския съвет от 31.08.2007 г. (обн., ДВ, бр. 73 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 81 от 2010 г. бр. 3 от 2011 г., бр. 94 от 2012 г., бр. 3 от 2018 г., бр. 106 от 2021 г.), като наименованието на плановете документи за управление на защитените зони се привежда в съответствие с новите разпоредби на ЗБР.Становища и коментари могат да бъдат изпращани на следния електронен адрес: edno_gishe@moev.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на околната среда и водите

Адрес: София, София 1000, бул. Княгиня Мария Луиза № 22

Електронна поща: edno_gishe@moev.government.bg

Документи

Пакет основни документи:

[Proekt_postanovlenie_NarTPU_2025.pdf - вер. 1.0 | 23.01.2025](#)

[Proekt_NAREDBA_TPU_ZZ_OObs.pdf - вер. 1.0 | 23.01.2025](#)

[Proekt_Doklad_MS_2025.pdf - вер. 1.0 | 23.01.2025](#)

[Motivi_prNar_TPU_ZZ.pdf - вер. 1.0 | 23.01.2025](#)

[Chast_ocenka_vazd_Nar_TPU_ZZ.pdf - вер. 1.0 | 23.01.2025](#)

[Stanovishte_dMA_MS_chov.pdf - вер. 1.0 | 23.01.2025](#)

[Становище-КАБ-НИД Наредба защитени зони с изм Наредба ОС-24 02 2025 - вер. 1.0 | 25.02.2025](#)

[Становище на ВВФ България - вер. 1.0 | 27.02.2025](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 29.10.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
(24.02.2025 21:11)

Становище на Камарата на архитектите в България - 3 част

Да се предвидят различни по съдържание и начин на оформяне уведомления по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ОС в зависимост от вида или от категорията на строежа (чл. 137, ал. 1 от ЗУТ), предмет на инвестиционното предложение.

Да се предвиди алтернативен начин за представяне на уведомлението по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ОС – по електронен път **или** на място на хартиен/електронен носител, а не едновременно да се представят на място екземпляр на хартиен носител и екземпляр на електронен носител.

Събираните **такси** по Наредбата за ОС да се приведат в съответствие с чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

В заключение, предлагаме вариант за проект на текст на допълнителен параграф в Проекта на Постановление на МС, с който да се промени чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС, както следва:

„§ ... За планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, разположени извън защитените територии и защитените зони и които не попадат в обхвата на Приложения № 1 към чл. 92, т. 1 и № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗООС, не представляват предприятия и съоръжения по чл. 104 от ЗООС и не попадат цялостно или частично в защитени зони, и които са в съответствие с предвижданията на устройствен план, одобрен при спазване на изискванията на ЗООС и ЗБР, не се изисква подаване на уведомление до органа по чл. 6а.“

Автор: КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
(24.02.2025 21:10)

Становище на Камарата на архитектите в България - 2 част

Намираме, че действащия текст на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС е в противоречие с целите на екологичното законодателство, насочено към защита на определени зони от територията на страната чрез регламентиране на цели и мерки за опазването им. Разпоредбата на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС **третира цялата територия на Република България като защитена зона**, в която всяка, дори и най-незначителната инвестиционна инициатива, е предмет на разрешителен режим от органите по околна среда. Това е явен нормативен ексцес, който не следва законови норми и е в грубо противоречие с Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, които търсят разумен баланс между целите и мерките за опазване на околната среда и човешкото присъствие и дейности.

Считаме, че не се разграничават случаите, при които има влязъл в сила устройствен план и вече има проведена процедура по ЗООС и по ЗБР, т.е. извършена екологична оценка, съгласувана с МОСВ. В тези случаи за защитените територии има утвърдени правила за прилагането на устройствения план, поради което следва да се регламентират значително по-облекчени процедури при одобряването на планове и инвестиционни намерения в тези зони, диференцирани в зависимост от категорията защитена територия, върху която попадат и вида на плана, проекта и инвестиционното предложение. Веднъж съгласувани при процедура за общ устройствен план, различните видове територии с определен градоустройствен режим, предлагат яснота при взаимодействието си със защитените такива и няма нужда допълнително да се провежда нова процедура. Отлично решение е дадено в чл. 125, ал. 8 от Закона за устройство на територията, но за съжаление разполагаме с информация, че тази разпоредба не се спазва заради изискването в чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС.

Съгласно чл. 125, ал. 8 от ЗУТ процедурите по екологичното законодателство не се провеждат при изработване на подробни устройствени планове, които не определят рамка за инвестиционни предложения по приложение № 1 към чл. 92, т. 1 и приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за опазване на околната среда, не се отнасят за предприятия и съоръжения по чл. 104 от Закона за опазване на околната среда и не попадат в защитени зони и които са в съответствие с предвижданията на общ устройствен план, одобрен при спазване на Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие. Съгласно чл. 145, ал. 1, т. 5 от ЗУТ, за да се съгласуват и одобрят инвестиционните проекти се представят влезли в сила административни актове по ЗООС и ЗБР, но **само когато е необходимо**.

Това е и смисълът на визирания с изменението чл. 6, параграф 3 от Директивата: „Планове или проекти, **които не са непосредствено свързани** с управлението на територията или не са необходими за него, **но които поотделно или във взаимодействие с други планове и проекти могат да окажат значително влияние**, се подлагат на проверка, за да се оцени въздействието им върху територията от гледна точка на **целите на съхраняването** на тази територия.“

По повод изложеното, текстовете на чл. 2, ал. 2 и 3 във връзка с чл. 10 и 12 от Наредбата за ОС трябва да бъдат променени или прецизирани, така че да се осигури еднозначното им прилагане. Скринингът по чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС не бива да надхвърля границите на подходящото и необходимото за спазване на чл. 6, параграф 3 от Директивата. **За инвестиционни предложения, които не попадат в обхвата на Приложения № 1 към чл. 92, т. 1 и № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗООС, не представляват предприятия и съоръжения по чл. 104 от ЗООС и не попадат в защитени зони, и които са в съответствие с предвижданията на устройствен план, одобрен при спазване на изискванията на ЗООС и ЗБР, да не се изисква подаване на уведомление до МОСВ/РИОСВ, за да не се увеличава необосновано административната тежест и да не се затруднява инвестиционния процес. Значително да се облекчи процедурата по уведомяване на органите по околна среда като се въведе института на мълчаливото съгласие - възложителят или органа по одобряване на**

плана/проекта/програмата/предложението да уведомява органа по околна среда, който да се произнася в определен срок, а липсата на произнасяне в срок да се приеме за мълчаливо съгласие.

Автор: КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
(24.02.2025 21:07)

Становище на Камарата на архитектите в България - 1 част

С настоящото изразяваме положително становище и подкрепяме към проекта на нова Наредба за условията и реда за разработване и утвърждаване на териториални планове за управление на защитени зони (Наредбата).

С проекта на Постановление на МС за приемане на новата Наредба, подложен на обществено обсъждане, се прави изменение на чл. 12, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС). Проектът на новата Наредба е пряко свързан с прилагането на Наредбата за ОС. В тази връзка и на основание чл. 5, т. 6 от Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране, Камарата на архитектите в България (КАБ) представя своето становище, свързано с **необходимостта от редакция и на други разпоредби от Наредбата за ОС - чл. 2, ал. 2 и 3 във връзка с чл. 10 и чл. 12.**

Още по време на обществените консултации през 2021 г. на проекта за изменение и допълнение на Наредбата за ОС, с който се извършиха спорните промени в чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС, **Камарата на архитектите в България остро и мотивирано възрази срещу задължителния характер на уведомлението за абсолютно всички инвестиционни инициативи извън защитените зони.** Пределно ясно е за много строежи, например при вътрешните преустройства на сгради, основни ремонти, пристройки и надстройки, че те няма как да окажат каквото и да било въздействие върху защитената територия или зона, нито поотделно, нито във взаимодействие с други планове и проекти. Тоест, от обхвата на уведомлението по чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС, следва да отпаднат тези планове, програми и проекти, които са извън целите на чл. 6, параграф 3 от Директивата: които не са непосредствено свързани с управлението на територията или не са необходими за него, но които поотделно или във взаимодействие с други планове и проекти могат да окажат значително влияние от гледна точка на съхраняването на защитената територия.

Въведените нормативни промени доведоха до сериозни проблеми при прилагане и невъзможност за срочно обработване на всички уведомления от РИОСВ, видно от хилядите необработени преписки от РИОСВ и острата реакция на Националното сдружение на общините в РБ, инвеститори, професионални камари, главни архитекти и други компетентни органи по ЗУТ по повод писмо изх. № 08-00-525-3/18.09.2024 г. на МОСВ. С това писмо бяха дадени указания относно прилагането на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС в областта на устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството, според които възложителят е длъжен да уведоми

органите по околна среда за всеки план, програма, проект и инвестиционно предложение, независимо от това дали попада в обхвата на наредбата, тъй като единствено тези органи имали право да преценят дали наредбата е приложима към всеки конкретен случай. Категорично не сме съгласни с подобен начин на тълкуване и прилагане на нормативния акт, поради което считаме че се налага редакция на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС, отчитайки принципа на пропорционалност – въведените от държавата мерки да не надхвърлят границите на подходящото и необходимото за постигането на целите на чл. 6 от Директивата.

Правното естество на визираното в писмото на МОСВ задължение за уведомяване по реда на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС на практика не представлява „уведомителен режим“, тъй като се състои в откриване на административно производство по издаване на разрешение (преценка) за образуване или продължаване на друго административно производство по изработване на съответния план, програма или проект и издаване в това производство на краен административен акт от друг компетентен орган. Както е уточнено в текста на писмо изх. № 08-00-525-3/18.09.2024 г., произнасянето в тези случаи става „с писмо“. Според изразеното от МОСВ разбиране, всеки устройствен план или инвестиционен проект следва да бъде подлаган на тази преценка, тъй като Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО „не допускат изключения от разпоредбите си“.

Автор: Emil Mihaylov (23.01.2025 13:38)

Предложение на Института за Биомаса и Биогорива

Предоставяме настоящото Предложение за преценка дали тази технология да бъде включена като възможност в проектирането и управлението на Защитените Зони.

Екипът ни работи по проекти за изграждане на Подземни - включително ПОД Зони на Натура 2000, напълно автономни и автоматизирани Вертикални Аквапонни Многоетожни Ферми - В-Ферми, за добив на гигавати зелена ел. и топлоенергия, от хиляди тонове дневно, стерилно-чиста инженерна биомаса - biomass.alle.bg, като гориво-заместител на въглищата и газа в ТЕЦ-овете, и като буквално безплатна суровина за добив на редица видове биогорива, храни - hrani.alle.bg, фуражи, биоторове, влакна, биополимери, билкови медикаменти и др., от свръхбързорастящи - в рамките на часове, организми и биосистеми, отглеждани върху многоетажни рафтове, консумиращи единствено и само рециклирана вода.

В-Фермите ще бъдат изградени в естествени или изкуствено създадени - нарочно за проекта, подземни пещери, изчерпани мини и газохранилища, покрити сухи дерета, кариери и др.

Целта е да се извлече максимална полза, в голям икономически мащаб, от подземните пространства ПОД Зоните на Натура 2000 (върху които не може да се строи и извършва никаква интензивна икономическа дейност), като се създаде цяла гигантска Подземна Зелена Икономика, с потенциал да разкрива хиляди нови работни места за дигитални биофермери и оператори, и да генерира милиарди евро приходи от местни продажби и експорт, без да се нарушават наземните хабитати и екосистеми, по абсолютно никакъв възможен начин.

Проектът не само няма да наруши жизнения цикъл на биосистемите на повърхността, но и с наличието на големи групи хора ангажирани в производството, ще спомогне за тяхното наблюдение, поддръжка, санитарен контрол, обогатяване с десетки нови растителни и животински видове, и създаване на условия за еко-туризъм, така че повече хора да могат да се наслаждават от контакта с това природно богатство.

Проектът има и извънредно важна Отбранително Компонента - подземните В-ферми ще са напълно изолирани и защитени като отлично място за евакуация и напълно автономна издръжка, за дълги периоди от време - дори години, на хиляди хора, в случай на война, природно бедствие, епидемия и т.н., когато животът на повърхността на земята би бил опасен и дори невъзможен.

Проектът е част от макроикономическата ни стратегия "БГ-Развитие" - bg-gazvitie.alle.bg и би могъл да се финансира изцяло, неограничено, извънбюджетно, извънбанково и извънневрофондово, по линия на алтернативни монетарен механизъм "Зелен Трилионен Фонд" - green-trillion.alle.bg .

Институт за Биомаса и Биогорива - ibb.alle.bg

ibb-bg@abv.bg

История

Начало на обществената консултация - 23.01.2025

Приключване на консултацията - 24.02.2025

Справка за получените предложения - 29.10.2025

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)